

Geologiska Föreningen i Stockholm Förhandlingar

Publication details, including instructions for authors and
subscription information:

<http://www.tandfonline.com/loi/sgff19>

Ytterligare om wismutmineralen från Gladhammar

G. Lindström

Published online: 06 Jan 2010.

To cite this article: G. Lindström (1889) Ytterligare om wismutmineralen från
Gladhammar, Geologiska Föreningen i Stockholm Förhandlingar, 11:3, 171-172, DOI:
[10.1080/11035898909444248](https://doi.org/10.1080/11035898909444248)

To link to this article: <http://dx.doi.org/10.1080/11035898909444248>

PLEASE SCROLL DOWN FOR ARTICLE

Taylor & Francis makes every effort to ensure the accuracy of all the information (the "Content") contained in the publications on our platform. However, Taylor & Francis, our agents, and our licensors make no representations or warranties whatsoever as to the accuracy, completeness, or suitability for any purpose of the Content. Any opinions and views expressed in this publication are the opinions and views of the authors, and are not the views of or endorsed by Taylor & Francis. The accuracy of the Content should not be relied upon and should be independently verified with primary sources of information. Taylor and Francis shall not be liable for any losses, actions, claims, proceedings, demands, costs, expenses, damages, and other liabilities whatsoever or howsoever caused arising directly or indirectly in connection with, in relation to or arising out of the use of the Content.

This article may be used for research, teaching, and private study purposes. Any substantial or systematic reproduction, redistribution, reselling, loan, sub-licensing, systematic supply, or distribution in any form to anyone is expressly forbidden. Terms & Conditions of access and use can be found at <http://www.tandfonline.com/page/terms-and-conditions>

Ytterligare om wismutmineralen från Gladhammar.

Af

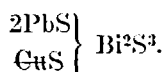
G. LINDSTRÖM.

Uti Geologiska Föreningens Förhandlingar för 1887 lemnade jag ett meddelande om förekomsten af wismuthaltiga mineral vid Gladhammar. Det har varit min lifliga önskan att närmare utreda de ifrågavarande mineralens natur, och har jag därför bemödat mig om att anskaffa ett större undersökningsmaterial. På min begäran har grufvingeniören vid Gladhammar herr F. LUNDQVIST med den största beredvillighet låtit derstädes för Riksmuseum tillvarataga alla stuffer, som förmodats innehålla wismut. Stufferna hafva sedan af mig blifvit granskade, men det har tyvärr visat sig att mineralen nästan alltid äro så blandade, att det skulle vara fullkomligt gagnlöst att företaga några analyser på desamma.

Uti en af sändningarne funnos emellertid några lösa splittror af ett mineral, som till utseendet skilde sig helt och hållet från de öfriga och som därför ådrog sig min uppmärksamhet. Det är stängligt, blygrått till tennhvitt, starkt glänsande och liknar i hög grad Bjelkiten från Nordmarken. I den förut nämnda uppsatsen har jag uttalat en förmodan, att ett af de vid Gladhammar förekommande wismutmineralen vore Bjelkit, och jag trodde mig nu hafva fått bekräftelse derå. Då icke mera material fanns att tillgå, har jag analyserat det största mineralfragmentet, men resultatet utföll icke som jag väntade. Analysen gaf nämligen följande tal:

Wismut.....	33,84.
Bly	48,05.
Koppar	0,69.
Jern	0,16.
Zink	0,05.
Svafvel	15,92.
Olöst	0,45.
	<hr/> 99,16.

Atomförhållandet mellan wismuten, de öfriga metallerna och svafvet är som 1:1,483:3,060, hvilket föga skiljer sig från 1:1,5:3. Mineralen är således sammansatt enligt formeln $3\text{PbS} + \text{Bi}_2\text{S}_3$, der en ringa del af blyet är ersatt af koppar, jern och zink. Något mineral af denna sammansättning är icke förut känt. Det mest närstående är aikiniten, hvilkens formel är:

Förmodligen förekommer äfven Bjelkit vid Gladhammar. Ett blyprof, som jag gjort på en annan splittra gaf en halt af 42,15 %, hvilket temligen nära öfverensstämmer med hvad Bjelkitformeln fordrar.

Det analyserade mineralets eg. vikt befanns vid tvenne försök vara 7,00 och 7,07, således högre än så väl Bjelkitens som aikinitens.

Då wismutmineral tid efter annan om äfven i ringa mängd förekomma vid Gladhammar, hoppas jag att ännu en gång återkomma till ämnet.